

Πιθανότητες II. Προβλήματα

1. Έστω διδιάστατη τυχαία μεταβλητή με συνάρτηση κατανομής (τέτοια τυχαία μεταβλητή υπάρχει)

$$F(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 y^2}{2} + \frac{y}{2} & \text{αν } 0 \leq y \leq x \leq 1, \\ \frac{x^2 y^2}{2} + \frac{x}{2} & \text{αν } 0 \leq x \leq y \leq 1. \end{cases}$$

(α) Να συμπληρωθούν οι τιμές της F για (x, y) εκτός του $[0, 1]^2$.

(β) Να υπολογιστεί η $h(x, y) = \frac{\partial^2 F}{\partial x \partial y}(x, y)$ όπου αυτή υπάρχει, και το ολοκλήρωμα $\iint_{\mathbb{R}^2} h(x, y) dx dy$.

(γ)* Να υπολογιστεί η πιθανότητα $P(Y \leq X \leq 1/2)$.

2. Έστω διδιάστατη τυχαία μεταβλητή με συνάρτηση κατανομής

$$F(x, y) = \begin{cases} xy & \text{αν } 0 \leq x, y \leq 1, x + y \leq 1 \\ -1 + x + 2y - y^2 & \text{αν } 0 \leq x, y \leq 1, x + y > 1 \end{cases}$$

(α) Να συμπληρωθούν οι τιμές της F για (x, y) εκτός του $[0, 1]^2$.

(β) Να υπολογιστεί η $h(x, y) = \frac{\partial^2 F}{\partial x \partial y}(x, y)$ όπου αυτή υπάρχει, και το ολοκλήρωμα $\iint_{\mathbb{R}^2} h(x, y) dx dy$.

(γ)* Να υπολογιστεί η πιθανότητα $P(Y > X)$.

3. Οι επιβάτες E_1, E_2, \dots, E_n ενός αεροσκάφους n θέσεων, που είναι αριθμημένες $1, 2, \dots, n$, έχουν κάρτες επιβίβασης που τους δίνουν τις θέσεις $1, 2, \dots, n$ αντίστοιχα. Επιβιβάζονται διαδοχικά, πρώτα ο A_1 μετά ο A_2 κ.ο.κ. Κατά την επιβίβαση όμως, για κάποιο ανεξήγητο λόγο, ο A_1 επιλέγει τυχαία μιά από τις n θέσεις, όχι απαραίτητα αυτήν που του αντιστοιχεί (την 1 δηλαδή). Καθένας από τους επόμενους καταλαμβάνει την θέση που γράφει η κάρτα επιβίβασης του εκτός αν αυτή έχει καταληφθεί ήδη, οπότε επιλέγει τυχαία μιά από τις μη κατειλημμένες θέσεις.

(α) Ποιά είναι η πιθανότητα ο τελευταίος επιβάτης να καταλάβει την θέση που του αντιστοιχεί (την n δηλαδή);

(β) Ποιά είναι η πιθανότητα ο επιβάτης που έχει σειρά k από το τέλος (δηλαδή ο E_{n-k+1}) να καταλάβει την θέση που του αντιστοιχεί;

4. Έστω $(U_n)_{n \geq 1}$ ακολουθία ανεξάρτητων τυχαίων μεταβλητών, καθεμία με κατανομή ομοιόμορφη στο $(0, 1)$.

(α) Για $x \in (0, 1]$, έστω

$$N_x := \inf \left\{ n : \sum_{k=1}^n \sqrt{U_k} > x \right\}.$$

Να βρεθεί η $E(N_x)$.

(β) Για $x \in (0, 1]$, έστω

$$M_x := \inf \left\{ n : \prod_{k=1}^n \sqrt{U_k} < x \right\}.$$

Να βρεθεί η $E(M_x)$.

5. Έστω $(X_n)_{n \geq 1}$ ακολουθία ανεξάρτητων τυχαίων μεταβλητών, καθεμία με κατανομή εκθετική με παράμετρο 1. Για κάθε $n \geq 1$, θέτουμε

$$M_n := \max \left\{ X_1, \frac{X_1 + X_2}{2}, \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3}, \dots, \frac{X_1 + \dots + X_n}{n} \right\}.$$

Ναδειχθεί ότι

$$E(M_n) = \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{n^2}.$$

Σχόλια

1. Στο Mathematica, οι εντολές

```
f[x_, y_] := ((x^2 y^2 + y)/2) Boole[y < x] + ((x^2 y^2 + x)/2) Boole[y >= x];
Plot3D[f[x, y], {x, 0, 1}, {y, 0, 1}]
```

βγάζουν το γράφημα της F στο $[0, 1]^2$.

(γ) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι $17/64$.

2. (γ) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι $3/8$.

3. Δοκιμάστε μερικά σενάρια για να δείτε πως λειτουργεί η διαδικασία επιβίβασης.